

افزایش کیفیت دروازه ها با در نظر گرفتن اصول و ضوابط در طراحی محیطی دروازه ها

آیناز جمالی^۱، الهام تقی زاده^۲^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد شهر سازی، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین،

Aynaz.jamali@gmail.com

^۲ کارشناسی ارشد معماری، مدرس دانشگاه پیام نور اردبیل

Elhame_tagizadeh@yahoo.com

چکیده

آن محل خاص را می دهد. شخص علاوه بر اینکه در بدو ورود می خواهد نیاز های خود را تامین کند نیازمند تشخیص سریع مسیر ها و تصمیم گیری است. وضوح دروازه های شهر به خصوص به دلیل حاکمیت سواره اهمیت زیادی دارد. بنابراین خوانایی توقع دیگری است که از دروازه های شهر انتظار می رود. حذف موانع دید و تنظیم سکانس بندی ها و سلسله مراتب بر این خوانایی می افزاید. از سوی دیگر افراد انتظار دارند که دروازه های شهر معرف خصوصیات و عناصر شاخص هویت همان شهر باشد. از این رو تشخیص هر دروازه که آن را از ورودی سایر نقاط متمایز کند اهمیت زیادی دارد. نکته ای که باید به آن توجه کرد این است که با توسعه شهر حوزه ی ورودی در داخل محدوده ی شهر قرار خواهد گرفت. بنابر این هنگام طراحی ورودی می بایست به این نکته برای توسعه ی آن توجه شود.

بیان مساله

کیفیت

تعریف کیفیت

کیفیت در فرهنگ دهخدا به این معنی می باشد: {ک یا ک ف بی} (معنی جعلی) (ماخوذ از تاراب) صفت و چگونگی. (ناظم الاطبا). چگونگی. چونی [۶]. و در فرهنگ شمیم نیز چنین آمده است: (۱) چگونگی. چونی. چگونه بودن. در مقابل کمیت. ج کیفیات [۸]. در لغت به معنی چگونگی یک چیز یا پدیده می باشد که تاثیر عاطفی و عقلانی خاص بر انسان می گذارد. کیفیت باعث تمایز پدیده ها از هم می شود و می تواند حاصل فرم (کیفیت های صوری یا فرمال)، عملکرد (کیفیت عملکردی) و یا معنایی یک چیز باشد (کیفیت معنایی).

اگر عناصر روابط میان آنها را تشکیل دهنده ی فضا بدانیم می توان عناصر و کیفیت بین آنها را به صورت زیر دسته بندی نمود:

- کیفیت فضایی

- کیفیت ناشی از سازگاری میان مولفه های کیفیت (ادارک

عملکرد)

- کیفیت سکانس ها (ارتباط بین سکانس ها)

این امر مستلزم آن است که فضا بیشتر انسان را مخاطب قرار داده و با او در تعاملی سهل تر قرار گیرد، نیازهای وی را برطرف کند ظرفی

مقاله حاضر سعی بر افزایش کیفیت دروازه ها با در نظر گرفتن اصول و ضوابط محیطی در دروازه های شهر با توجه به ویژگی های فرمی و عملکردی و معنایی می باشد. هدف از ارائه این پژوهش علاوه بر این که به دنبال تعریف و مفاهیم مرتبط با پدیده دروازه و کیفیت مرتبط با آن می باشد. افزون بر این برای دستیابی به اهداف تحقیق، از روش اسنادی و کتابخانه ای و با ارجاع به منابع علمی معتبر، مشاهدات میدانی و همچنین روش تحلیلی توصیفی در دروازه های شهر استفاده شده و از این مولفه ها می توان به منظور بررسی اصول و ضوابط محیطی که در افزایش کیفیت دروازه ها موثر می باشند استفاده کرد. نتایج به دست آمده از این بررسی نشان می دهد که اصول و ضوابط محیطی در دروازه های شهر در افزایش کیفیت آن نقش قابل توجهی دارد و بر این اساس پیشنهاداتی برای افزایش کیفیت دروازه ها با در نظر گرفتن اصول و ضوابط طراحی محیطی ارائه گردیده است.

واژه های کلیدی

کیفیت، دروازه، اصول محیطی، ضوابط محیطی

مقدمه

اولین نشانه بصری که از شهر در ذهن افراد در هنگام ورود به شهر نقش می بندد دروازه ورودی شهر است؛ که امروز با رشد سریع و گسترش آنها این دروازه ها در محدوده شهر قرار گرفته اند. دروازه شهر ها یکی از نقاط مهم شهر به حساب می آید که می توانند تصور ذهنی خوشایندی برای عابرین ایجاد کنند. در حالی که اکثر ورودی شهر های فعلی هم شکل بوده و تنها با نام تابلو های خوشامدگویی مسافری متوجه ورود به شهر یا به یک شهر جدید می شوند که در این میان مسافران انتظار دارند در هنگام ورود پذیرفته شوند. بنا بر این اولین توقعی که از نظر کیفیت از ورودی ها انتظار می رود پذیرندگی است. و به همین دلیل فضاهای طرفین ورودی از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است. حفظ و تقویت دیدها بخصوص دید به مناظر و نقاط شاخص طبیعی یا مصنوع محل به فرد حس ورود به